

МАСА23020-05
ИАСА59020-05

мастер академске студије архитектуре
интегрисане академске студије

назив предмета усмерење	теоријске основе одрживог развоја сви модули	година	друга
изборна група	историја и теорија 3	семестар	3
наставник	др Лаловић Ж. Ксенија, в. проф. бр. каб. 011	статус	изборни
E-mail контакт	ksenija.lalovic@arh.bg.ac.rs ; ksenija.lalovic@gmail.com	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања	2
		вежбе	0
		др. облици	0
		сам.истр.рад	0
		остали часови	
сарадници	асистент Филип Петровић м арх.		
координатор СЦ	др Урош Радосављевић, в. проф.		
пожељне квалификације за пријем студената	-		

садржај предмета

циљ:

Успостављање новог сазнајног теориског и концептуалног оквира за разумевање, сагледавање и истраживање концепта одрживости. Свест о развојном току филозофске и теоријске утемељености концепта одрживости и одрживог развоја. Свест и разумевање кључних глобалних различитих позиција односа према операционализацији концепта одрживости. Способност препознавања основних теориских праваца који чине основ савременог приступа операционализацији концепта одрживости. Способност разумевања основних поставки теорија које представљају ослонац парадигме одрживости у савременим условима. Способност критичког мишљења и сагледавања различитих теоријских приступа у односу проблематику одрживости.

теоријска и практична настава:

Теоријска настава:

Сложеност и оксимороничност појма одрживости и одрживог развоја. Историјски преглед развоја концепта одрживости у односу на кључне глобалне друштвене факторе: значајни политички, еколошки, социјални догађаји и покрети, развој филозофске мисли, развој и преиспитивање теоријских основа деловања. Успостављање релације између актуелних теорија (по периодима) и концептуалних приступа операционализацији одрживости верификованих кроз формална документа међународне заједнице. Преглед теоријских концепата који чине основ савременог приступа концептуализацији одрживости. Интегрални теоријски оквир - постпозитивистичка позиција критичког реализма у савременог приступа операционализацији одрживог развоја. Преглед актуелних концепата планирања и дизајна у односу на парадигму одрживости и принципе одрживог урбаног развоја. Разматрање кључног савременог глобалног проблема климатских промена кроз призму различитих актуелних теоријских приступа артикулацији урбаних простора - компаративна анализа природе сазнајних процеса у зависности од теоријског полажишта и ограничавање домета истраживачких и опеартивних резултата.

метод извођења наставе:

интерактивна предавања, анализа садржаја докумената у писане грађе, критичка анализа, дебате итд.

основна литература:

Fainstein, S. (2010). The Just City. New York: Cornel University Press.
Castells, M. (2009). The Power of Identity: The Information Age: Economy, Society, and Culture. John Wiley&Son
Hamilton, M. (2008). Integral City, Evolutionary Inteligences for the Huma Hive. Canada: New Society Publishers
Adams, W. (2006). The Future of Sustainability: Re-thinking Environment and Development in the Twenty-first Century. IUCN.
Nan, E. (2006). Integral Urbanism. London: Routledge, Taylor & Francis Group.
UN-HABITAT. (2010). Planning Sustainable Cities, UN-HABITAT Practices and Perspectives. Nairobi, Kenya
Harvey, D. (2013). Pobunjeni gradovi - Od prava na grad do urbane revolucije, Mediterran Publishing, Novi Sad.

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	завршни испит	60
активност у току наставе	10	писани рад	60
колоквијуми	30		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	03.10.2018.	Дефинисање појмова: сложеност и оксимороничност појма одрживости и одрживог развоја. Упознавање са задатком и методологијом истраживања
2	10.10.2018.	Историјски преглед развоја концепта одрживости у односу на кључне глобалне друштвене факторе: значајни политички, еколошки, социјални догађаји и покрети
3	17.10.2018.	Историјски преглед развоја концепта одрживости у односу на кључне глобалне друштвене факторе: развој филозофске мисли, развој и преиспитивање теоријских основа деловања
4	24.10.2018.	Успостављање релације између актуелних теорија (по периодима) и концептуалних приступа операционализацији одрживости верификованих кроз формална документа међународне заједнице.
5	31.10.2018.	колоквијум 1 : усмено излагање прва група_теоријски концепти који чине основ савременог приступа концептуализацији одрживости
6	07.11.2018.	колоквијум 1 : усмено излагање друга група_теоријски концепти који чине основ савременог приступа концептуализацији одрживости
7	14.11.2018.	Интегрални теоријски оквир - постпозитивистичка позиција критичког реализма у савременог приступа операционализацији одрживог развоја.
8	21.11.2018.	Преглед актуелних теорија урбанистичког планирања у односу на парадигму одрживости и принципе одрживог урбаног развоја.
9	28.11.2018.	колоквијум 2 : дебатни круг прва група_ о добрим праксама планирања и дизајна одрживог развоја
10	05.12.2018.	колоквијум 2 : дебатни круг друга група_о добрим праксама планирања и дизајна одрживог развоја
11	12.12.2018.	Разматрање кључног савременог глобалног проблема климатских промена кроз призму различитих актуелних теоријских приступа артикулацији урбаних простора
12	19.12.2018.	Компаративна анализа природе сајзнајних процеса у зависности од теоријског полазишта и ограничавање домета истраживачких и опеартивних резултата.
13	26.12.2018.	колоквијум 3 : дебатни круг прва група_о природи сазнајног процеса одрживог развоја у задатом контексту
14	02.01.2019.	колоквијум 3 : дебатни круг друга група_о природи сазнајног процеса одрживог развоја у задатом контексту
15		